

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**76-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

14 травня – 23 травня 2024 р.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ПСИХОТРАВМИ РАНЬОГО ДИТИНСТВА

У світі сучасної психології вивчення психотравмуючого досвіду дитини стає дедалі більш актуальним завданням. Дитячий вік, з одного боку, вважається періодом безтурботності і невинності, але з іншого – це час, коли маленькі індивіди можуть стикатися з подіями, що залишають невиліковні сліди в їхній психіці. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що психотравмуючий досвід дитини та його вплив на соціалізацію та психологічний розвиток є важливими аспектами сучасної психології дитинства. Діти стикаються з різними стресовими ситуаціями, такими як розлучення батьків, насильство в сім'ї, травми, втрати та інші негативні життєві події, які можуть залишити глибокий слід в їхній психіці.

У межах нещодавнього дослідження дитячого ментального здоров'я засвідчило, що 50 % дітей отримали щонайменше один значний травматичний досвід [3, с. 101].

Проблематика нашого дослідження полягає в тому, щоб розібратися, як саме ці психотравмуючі досвіди впливають на психологічний розвиток та процес соціалізації дітей. Ця проблема стає особливо актуальною в контексті сучасного суспільства, де стрес та травматичні події під час війни можуть стати звичайною частиною дитячого життя. Діти стикаються з різними стресовими ситуаціями, такими як військові події, розлучення батьків, насильство в сім'ї, втрати та інші негативні життєві події, які можуть залишити глибокий слід в їхній психіці.

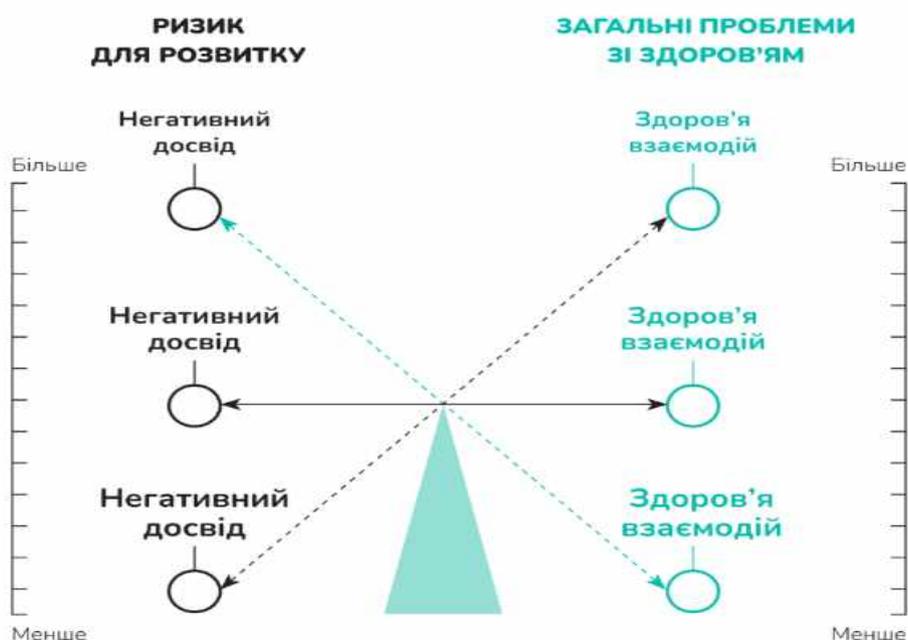
Під час аналізу сучасних досліджень з цієї теми, були враховували результати робіт таких авторів, як: Ф. Алгатані в праці було досліджено взаємозв'язок між особистісними рисами і характеристиками психологічних застосунків, спрямованих на покращення ментального і емоційного самопочуття. Автори провели огляд і аналіз психологічних додатків для здоров'я та виконали дослідження, щоб спроектувати такі додатки з урахуванням індивідуальних особливостей користувачів; О.А. Вовченко та ін. [2, с. 60] дослідили вплив розвитку емоційного інтелекту дітей з когнітивними порушеннями через залучення їхніх батьків та педагогів до соціалізації. Виявили статистично значущі кореляції між емоційним інтелектом батьків, вчителів та психологів і рівнем соціальної адаптації цих дітей. Підтвердили важливу роль батьків та педагогів у формуванні емоційного інтелекту і сприянні успішній соціалізації.

Слід відмітити наукові праці таких вчених, як О. Куліш, І. Мазоха, Т. Титаренко [1, с. 146] і інших, оскільки, вони надали важливий внесок у

вивченні психотравмуючого досвіду дітей, але є потреба у подальших дослідженнях для більш глибокого розуміння цієї проблеми.

ВПЛИВ ДОСВІДУ, ОТРИМАНОГО В ПЕРІОД РОЗВИТКУ

Рівновага між негативним досвідом і здоров'ям взаємодій

Аналізуючи вищеподану ілюстрацію про вплив досвіду, отриманого в період раннього розвитку (до трьох років), можемо стверджувати, що більше здорових взаємодій і менше негативного досвіду в цей період (зелені пунктири) схиляють шальки терезів ризику для розвитку в бік нижчої ймовірності виникнення проблем із психічним, соціальним і фізичним здоров'ям. Натомість значний негативний досвід та мінімум здорових взаємодій (чорний пунктир) призводять до вищого ризику розвитку та вищої ймовірності виникнення серйозних проблем із загальним здоров'ям [3, с. 113].

Психотравматичний досвід в дитинстві може призвести до серйозних психологічних розладів і відкладатися в пам'яті на все життя. Інтенсивні емоційні переживання, страхи та тривожність можуть стати невід'ємною частиною життя таких дітей, а їхні долі й майбутність варіюються в залежності від того, як вони подолають ці травматичні досвіди.

Література

1. Мазоха І., Кірчева Л. Особливості життєстійкості та особистісного потенціалу у ресурсному аспекті. Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасна психологія: проблеми і перспективи»: зб. наук. пр., м. Ізмаїл, 8 груд. 2022 р. 22. С. 146.
2. Оксютович М.О., Сабадуха В.О. Травмуючий досвід дитини та особливості соціалізації. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. 2023. Том 34 (73). С. 59–65.
3. Перрі Б., Вінфрі О. Що з тобою сталося? Про травму, психологічну стійкість і зцілення. Х. : Віват, 2023. 320 с.